

te l n ě vyslovily, což se však nestalo. Sluší tedy oné fakturové doložce rozuměti jenom tak, jak byla vyslovena, a sluší uznati, že, když firma žalující zaplacení podle této fakturové doložky dopisem ze dne 29. listopadu 1921 neuznala j e n o m z t é p ř í č i n y, že placení stalo se opožděně, a to po více než 6 měsících, kdy se rozpětí obou korun ku značnému neprospěchu Krak. změnilo, toto neuznání není po právu, a že žalobní saldo po zákonu a smluvně bylo zaplaceno, čímž žalobní nárok pozbyl právní opodstatněnosti. Jiná arci je otázka o důsledcích opožděného placení. Vedle objektivního prodlení a jeho zákonných důsledku (čl. 288 obch. zák. a § 1333 a 1334 obč. zák.) vystupuje v této rozepři n e u p l a t ň o v a n ý průtah s u b j e k t i v n í, zavazující obmeškalého plátce ku náhradě škody podle všeobecných o tom daných pravidel. Jde zdánlivě jenom o dluh peněžní, při němž objektivní průtah nahrazován je dle §u 1333 obč. zák., neboť »prompte Netto-Kassa« souvisela s kursovním rozpětím 6 : 1 a tím byl dán platebnímu prodlení smluvně zvláštní význam. Leč tento náhradní nárok v této rozepři nebyl uplatněn, z něho nebylo žalováno a proto se právnímu posouzení v této rozepři vymyká.

Čís. 2258.

Neopatrnost nebo nepozornost v jednotlivém případě nedokazují ještě nutně nezdatnosti zjednané osoby (§ 1315 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 7. února 1923, Rv I 933/22.)

Žalobkyně byla zasažena kočárkem žalovaného, jež řídil kočí Josef K., povalena a těžce poraněna. K žalobě o náhradu škody uznal p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e náhradní nárok z polovice duvodem po právu a uvedl ohledně ručení žalovaného v d ů v o d e c h: Josef K. nezachoval při jízdě takové opatrnosti, jakou nutno u každého kočího předpokládati. Jakmile seznal, že žalobkyně, která, jdouc sehnuta, kočáru si zřejmě nevšimla, přecházela silnici, měl žalobkyni na blížící se kočár ihned zavoláním upozorniti, po případě rychlost jízdy zmírniti, by mohl v případě potřeby ihned zastaviti; toho však neučinil, nýbrž teprve, když žalobkyně byla již pouze asi 5 kroku od koní vzdálena, na ni zvolal, avšak koně včas zaraziti a nehodě zabrániti nemohl a také žalobkyně se nemohla více uhnouti, jelikož byla poražena v tom okamžiku, kdy K. na ni zvolal. Třebas byl Josef K. dosud spolehlivým kočím a nehoda se mu jako kočímu nikdy nepříhodila, osvědčil v tomto případě takový stupeň neprozíravosti, že o jeho nevhodnosti nelze pochybovati. Dle §u 1315 obč. zák. v novém doslovu ručí žalovaný za škodu, kterou jeho kočí způsobil, neboť dle tohoto ustanovení zákonného nemusila mu býti nezdatnost kočího známa a stačí pro ručení žalovaného, když jeho kočí v rozhodném okamžiku nezdatnost skutkem prozradil. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d žalobu zcela zamítl.

D ů v o d y:

Z uplatněných dovolacích důvodů (čís. 2 a 3 Šu 503 c. ř. s.) nelze tomuto upřítí opodstatněnosti. Právním základem žalobním jest ručení dle Šu 1315 obč. zák., podle kterého ten, kdo používá nezdatné osoby k obstarávání svých záležitostí, ručí za škodu, kterou tato v této své vlastnosti způsobí třetím osobám, i když neví, že osoba ta je nezdatna. Josef K. byl dosud spolehlivým kočím a nehoda se mu jako kočímu nikdy nestala. Pouze v případě, o nějž tu jde — tedy ojediněle — osvědčil dle odvolacího soudu takový stupeň neprozíravosti, že o jeho nevhodnosti těžko lze pochybovati. Dle odvolacího soudu stačí, když kočí žalovaného v kritickém okamžiku svou neschopnost skutkem prozradil, nezachoval totiž při jízdě takové opatrnosti, jakou nutno u každého kočího předpokládati, neboť, jakmile seznal, že žalobkyně, která, jdouc sehnuta, kočáru si zřejmě nevšimla, přecházela silnici, měl žalobkyni na blížící se kočár ihned zavoláním upozorniti, po případě rychlost jízdy zmírniti, aby mohl v případě potřeby ihned zastaviti, ne učinil však toho, nýbrž teprve, když byla žalobkyně již asi pouze 5 kroku vzdálena od koní, ač měl volný rozhled a musil viděti, že jde žalobkyně sehnuta, na ni zvolal, avšak koně včas zaraziti nemohl, a také žalobkyně už se nemohla uhnouti, jelikož byla v tom okamžiku poražena, kdy K. na ni zvolal. Výklad, jakého se v nižších stolicích Šu 1315 obč. zák. dostalo, neobstojí. Nezdatnosti dle Šu 1315 obč. zák. sluší rozuměti trvalou vlastnost nebo stav zřízencuv, jenž ho činí nezpůsobilým, by obstarával bezvadně práci, k níž byl zjednán. Neopatrnost nebo nepozornost v jednotlivém případě nedokazují ještě nezdatnosti zjednané osoby. Byl-li Josef K. až dosud spolehlivým kočím, jemuž se nehoda jako kočímu nikdy nepříhoda, nelze z ojedinělého případu, na němž podle nižších stolic žalobkyně stejnou vinu nese, usuzovati, že šlo u K. o trvalou vlastnost, záležející buď v nedostatku potřebných znalostí praktických, nebo ve vadnosti povahy, následkem kteréžto vlastnosti byl by K. neschopen obstarávati práce, k nimž byl ustanoven. Z toho dlužno usuzovati, že u žalovaného v příčině jeho ručení za kočího K-a Šu 1315 obč. zák. použití nelze a že když jedině z tohoto právního základu žalobního bylo žalováno, žalobní nárok není po právu.

Čís. 2259.

Zvýšení správního příspěvku banky. V tom, že banka zvýšila změnou stanov správní příspěvek, nelze spatřovati vykořisťování ve smyslu Šu 879 čís. 4 obč. zák., pakliže dlužník předem se podrobil všem změnám stanov.

(Rozh. ze dne 7. února 1923, Rv I 937/22.)

Dne 9. září 1904 uzavřela obec B. s zemskou bankou komunální zápujčku a zavázala se v odstavci druhém dlužního úpisu platiti $\frac{1}{8}\%$ jistiny (jejího zbytku) jakožto správní příspěvek. V odstavci 7 dlužního úpisu prohlásila žalovaná, že jí stanovy žalující banky úplně jsou zná-